

303/2007. (XI. 14.) Korm. rendelet

a magyarországi hivatalos földrajzi nevek megállapításáról és nyilvántartásáról

A Kormány az Alkotmány 35. § (1) bekezdés *b)* pontjában foglalt feladatkörében, valamint a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló 1996. évi LXXVI. törvény 29. § (5) bekezdés *d)* pontjában kapott felhatalmazás alapján a következő rendeletet alkotja:

A rendelet hatálya

1. §

A rendelet hatálya kiterjed egyes hivatalos földrajzi nevek megállapítására, véleményezésére és a földrajzi nevek nyilvántartására.

A földrajzi nevek és típusaik

2. §

(1) *Földrajzi név*: a földfelszín természetes vagy mesterséges részleteinek azonosítására szolgáló, kisebb vagy nagyobb közösségek által használt tulajdonnév.

(2) *Hivatalos földrajzi név*: a hivatalos célra megállapított, esetenként ugyanazon részlet több neve közül kiválasztott földrajzi név.

(3) A hivatalos földrajzi nevek típusai a következők:

a) országos jelentőségű domborzat- és tájnév: a földfelszín függőleges tagoltságának jelentős kiterjedésű részleteit (hegységeket, völgyeket, medencéket stb.), illetve a jelentős kiterjedésű földrajzi, néprajzi és etnikai körzeteket, vidékeket, jogszabályban meghatározott gazdasági körzeteket jelölő, rendszerint az 1:200 000 és ennél kisebb méretarányú térképeken feltüntetett név;

b) területnév: a külterületi mező- és erdőgazdasági művelési egységeket (pl. mező, dűlő, rét stb.), azok részleteit és egyéb földrészlettel vagy más jellegzetes felszíni képződménnyel elhatárolt területet jelölő név, több ilyen terület összefoglaló neve, illetve a földfelszín függőleges tagoltságát (hegyeket, völgyeket stb.) jelölő helyi jelentőségű, rendszerint az 1:200 000 és ennél nagyobb méretarányú térképeken feltüntetett név;

c) természetvédelmi név: a nemzeti park, a tájvédelmi körzet, a természetvédelmi terület, Natura 2000 terület, natúrpark védettségére, illetve kijelölésére utaló utótago(ka)t tartalmazó neve, továbbá a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 23. § (2) bekezdésében foglalt alakulatok (barlang, láp, kunhalom stb.) neve;

d) víznév: a vízgazdálkodást érintő minden név, így a természetes vizek (vízfolyások, állóvizek, mocsarak), a mesterséges létesítményekben szállított, tárolt vizek (csatornák, tározók), az ezekhez kapcsolódó sajátos tájegységek (pl. árvízi öblözet) és a létesítmények (duzzasztók, zsilipek), továbbá a víznyelők, források, kutak stb. neve;

e) országos jelentőségű közlekedési és hírközlési név: a vasúti közlekedéssel és szállítással kapcsolatos létesítmények (pályaudvar, állomás stb.), a távolsági autóbusz-közlekedéssel, hajózással, légi közlekedéssel kapcsolatos létesítmények (megállóhely, kikötő, repülőtér stb.), a 10 m-nél nagyobb nyílású hidak, valamint a hírközlési létesítmények (postahivatal stb.) neve;

- f) országnév:* az államformát jelölő, különírt utótagot tartalmazó államnév (Magyar Köztársaság) és az államformát nem jelölő, egytagú (rövid) államnév (Magyarország);
- g) igazgatásiterület-név:* az ország közigazgatási, illetve statisztikai, tervezési és területfejlesztési célokra kialakított területi egységeinek (megye, régió, kistérség stb.) neve;
- h) helységnév:* a község, nagyközség, város, megyei jogú város, főváros utótagot tartalmazó vagy utótag nélküli rövid neve, a fővárosi kerületek teljes, a főváros nevét is tartalmazó, illetve rövid, csak a római számot és a kerület utótagot tartalmazó neve;
- i) településrésznév (helységrésznév):* a helység központi belterülete (átfedések nélkül, pontosan körülhatárolt) részeinek (községrész, városrész), továbbá a központi belterületől elkülönülő - lakott vagy lakatlan - egyéb belterületnek, valamint külterületnek a neve;
- j) közterületnév:* a bel- és külterületi közutak és terek rendszerint út, utca, tér, park, köz, sétány stb. utótagot tartalmazó neve;
- k) helyi jelentőségű közlekedési név:* a helyi és helyközi tömegközlekedéssel kapcsolatos létesítmények (megállóhely stb.) és a 10 m-nél kisebb nyílású hidak neve.
- (4) *Kisebbségi nyelvű hivatalos földrajzi név:* a helységeknek és az országban található földfelszíni részleteknek az ott élő nemzeti kisebbség vagy etnikum által használt történelmileg kialakult földrajzi neve (pl. Lórév = Ловра, Szentpéterfa = Petrovo Selo, Óbánya = Altglashütte, Alcsevica, Gropcsica).
- (5) *Külföldi földrajzi név magyar megfelelője:* az ország határán kívül található földfelszíni részleteknek a külföldi hivatalos nyelvtől eltérő magyar nyelvű földrajzi neve (pl. Republik Österreich = Osztrák Köztársaság, Andalucia = Andalúzia, Oradea = Nagyvárad, Venezia = Velence, Rocky Mountains = Sziklás-hegység), továbbá a más írásrendszerből történt átírás esetén a használt rendszertől eltérő magyaros átírási név (pl. Одеса/Odesza = Odessza, Shanghai = Sanghaj).
- (6) *Földrajzi megjelölés:* a földfelszín mesterséges részleteinek azonosítására szolgáló, kisebb vagy nagyobb közösségek által használt, intézményeket (pl. Madách Színház), intézményszerű mesterséges létesítményeket (pl. Ferihegyi repülőtér, Erdészeti arborétum) jelölő tulajdonnév vagy tulajdonnévnek nem tekinthető megjelölés (pl. főapátság).

A Földrajzinév-bizottság szervezete és működése

3. §

- (1) A földrajzi nevek megállapításával összefüggő feladatok ellátására a földművelésügyi és vidékfejlesztési miniszter (a továbbiakban: miniszter) mellett Földrajzinév-bizottság (a továbbiakban: Bizottság) működik. Ügyrendjét a Bizottság maga határozza meg, és a miniszter hagyja jóvá.
- (2) A Bizottságba képviselőt jelöl
- a)* a miniszter a nagy méretarányú állami térképekkel összefüggő földrajzi nevekkkel, illetve a földrajzi nevek nyilvántartásával,
- b)* a Miniszterelnöki Hivatal vezető miniszter a határon túli magyar földrajzi nevekkkel, illetve a kisebbségi nyelvű földrajzi nevekkkel,
- c)* az önkormányzati és területfejlesztési miniszter a helyi önkormányzatokkal és a területfejlesztéssel,
- d)* a honvédelmi miniszter a közepes és kis méretarányú állami térképekkel, illetve a honvédelmi célú térképészettel,
- e)* a környezetvédelmi és vízügyi miniszter a földrajzi nevek természetvédelemmel és vízüggyel,
- f)* a gazdasági és közlekedési miniszter a vasúti közlekedéssel, a közúti közlekedéssel, az úthálózattal, a postai és hírközlési ügyekkel összefüggő földrajzi nevekkkel,

- g) a külügyminiszter a külföldi államok magyar nevével,
h) az oktatási és kulturális miniszter a közoktatással, illetve a földrajztanítással,
i) a Közigazgatási és Elektronikus Közszolgáltatások Központi Hivatalának elnöke a lakcímnnyilvántartással összefüggő földrajzi nevekkal,
j) a Központi Statisztikai Hivatal (a továbbiakban: KSH) elnöke a Magyar Köztársaság helységnévtára és helységnévkönyve szerkesztésével összefüggő földrajzi nevekkal kapcsolatos bizottsági képviselő ellátására.
- (3) A miniszter egy-egy tag jelölésére kéri fel a következő intézményeket és szervezeteket:
- a) a Magyar Tudományos Akadémia (a továbbiakban: MTA) Magyar Nyelvi Bizottságát a földrajzi nevek helyesírásával,
b) az MTA Nyelvtudományi Intézetét a földrajzi nevek névtani, nyelvjárási kérdéseivel,
c) az MTA Történettudományi Intézetét a földrajzi nevek történeti hátterével,
d) az MTA Földrajztudományi Kutatóintézetét a földrajzi tájbeosztásokkal összefüggő földrajzi nevekkal,
e) az Eötvös Loránd Tudományegyetem Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszékét a térképtudománnyal, geoinformatikával összefüggő földrajzi nevekkal,
f) a Magyar Távirati Iroda Zrt.-t a médiával és a sajtóadatbankkal összefüggő földrajzi nevekkal,
g) a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaságot a kartográfia általános kérdéseivel összefüggő földrajzi nevekkal kapcsolatos bizottsági képviselő ellátására.
- (4) A miniszter további, intézményektől független és a földrajzi nevek tekintetében elismert szakembereket is felkérhet a bizottsági munkában való részvételre.
- (5) A miniszter
- a) kijelöli a Bizottság elnökét;
b) gondoskodik a Bizottság működési feltételeiről;
c) biztosítja a Bizottság döntéseinek, irányelveinek és közérdekű tájékoztatásainak közzétételét a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium hivatalos lapjában, illetve a honlapján;
d) kijelöli az ENSZ Földrajzi nevek szakértői csoportjába (UNGEGN) a magyar képviselőket, illetve képviseli a Kormányt - a külügyminiszterrel együttműködve - az ENSZ földrajzinév egységesítési konferenciáin és szakértői csoportülésein.

A Földrajzinév-bizottság feladatai

4. §

- (1) A Bizottság megállapítja a 2. § (3) bekezdésének a)-e) pontjaiban foglalt hivatalos földrajzi neveket.
- (2) A Bizottság
- a) a 2. § (3) bekezdésének h) pontja szerinti helységnevekre vonatkozó döntések előkészítése során a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 58. §-a alapján minden esetben, a 2. § (3) bekezdésének i)-j) és k) pontjaiban felsorolt hivatalos földrajzi neveket érintő döntés előtt pedig a települési önkormányzat megkeresésére szakmai véleményt ad;
b) véleményezi a 2. § (3) bekezdésének f)-g) pontjaiban meghatározott hivatalos földrajzi nevekre vonatkozó javaslatokat.
- (3) A Bizottság megkeresésre állást foglal
- a) a 2. § (4) bekezdésében meghatározott hivatalos földrajzi nevek helyességéről;

b) a hozzá forduló szervezet vagy magánszemély kérésére a hivatalos földrajzi nevek megállapításának és használatának jogszabályban nem szabályozott kérdéseiről és a külföldi földrajzi nevek magyar megfelelője hazai használatáról.

(4) A Bizottság hatáskörébe tartozó hivatalos földrajzi nevek megállapítására, a megállapított hivatalos földrajzi nevek megváltoztatására javaslatot tehet:

a) a 2. § (3) bekezdésének a) pontjában meghatározott hivatalos földrajzi nevek esetében a miniszter;

b) a 2. § (3) bekezdésének b) pontjában meghatározott hivatalos földrajzi nevek esetében a miniszter vagy az érintett települési önkormányzat;

c) a 2. § (3) bekezdésének c) és d) pontjában meghatározott hivatalos földrajzi nevek esetében a környezetvédelmi és vízügyi miniszter;

d) a 2. § (3) bekezdésének e) pontjában meghatározott hivatalos földrajzi nevek esetében a gazdasági és közlekedési miniszter, regionális jelentőségű létesítmény esetében az üzemeltető gazdasági szervezet.

(5) A 2. § (3) bekezdésének a)-e) pontjaiba tartozó, megállapított hivatalos földrajzi nevekről a Bizottság értesíti a javaslattevőket.

(6) A Bizottság 2. § (4) bekezdésében meghatározott hivatalos földrajzi nevek vonatkozóan - szükség szerint - a helyi, illetve az országos kisebbségi önkormányzattól véleményt kérhet.

(7) A Bizottság - az érdekeltekkel egyetértésben - szakmai ajánlásokat tehet közzé a 2. §-ban felsorolt típusú nevek megállapításának és megváltoztatásának módszertanáról.

(8) A Bizottság vezetője évente beszámol a miniszternek a Bizottság munkájáról.

A névmegállapítás, névváltoztatás és véleményezés követelményei

5. §

(1) A hivatalos földrajzi nevek megállapításakor figyelemmel kell lenni a helyi lakosság élő névhasználatára, a települési és a helyi kisebbségi önkormányzat, az egyéb szervezetek véleményére, továbbá a természet- és társadalomtudományok eredményeire, a történelmi hagyományokra, különösen a helytörténeti kutatásokra, az elpusztult települések nevére, ezen kívül a földrajzi környezetre, a mező- és erdőgazdasági művelési szerkezetre, a nemzetiségi viszonyokra, a nyelvi és nyelvhelyességi követelményekre. A nyelvhelyességi követelmények magukba foglalják a mindenkori akadémiai helyesírás követését és az arra épülő szabályok betartását.

(2) A 2. § (3)-(4) bekezdésében felsorolt földfelszíni részletek élő személyről - a tanyák kivételével - nem nevezhetők el.

(3) Amennyiben törvény vagy kormányrendelet másként nem rendelkezik, a hivatalos földrajzi nevek megváltoztatására akkor kerülhet sor, ha az azonos hangzású hivatalos földrajzi nevek zavart keltőek és a névazonosság másként nem kezelhető, ha a névhasználatban kimutatható változás következett be, ha a névvel jelölt mesterséges létesítményt megváltoztatták vagy átalakították, vagy ha a névhasználat a közérdek szempontjából nem megfelelő. A történelmi hagyományokat őrző nevek nem változtathatóak meg.

(4) Az (1) bekezdés követelményeinek betartásával a 2. § (3) bekezdésében meghatározott névtípusokban kisebbségi nyelvű hivatalos földrajzi név is megállapítható. A 2. § (3) bekezdésének a), c) és e)-j) pontjaiban felsorolt hivatalos földrajzi nevek kisebbségi nyelvű alakja csak a magyar nyelvű névvel együtt állapítható meg. A latin betűt használó kisebbségi nyelvű hivatalos földrajzi nevet az adott nyelv helyesírása szerint kell írni. A nem latin betűt használó kisebbségi nyelvű földrajzi név megállapításakor a magyar ábécén alapuló átírás és az adott kisebbségi nyelv írásmódja egyaránt hivatalos.

(5) A hivatalos földrajzi név helyett vagy a hivatalos földrajzi névben a földrajzi köznévi utótag előtt számot helyettesítő betű vagy számjegy - kivéve a (6) bekezdésben foglalt eseteket - nem használható.

(6) Egyes regionális jelentőségű, vízrendezést, belvízelvezetést, öntözést szolgáló csatornák, kisebb állóvizek (tározók), fővárosi kerületek nevében, továbbá korábban megállapított közterületnevekben és külterületi településrészek nevében megtartható a földrajzi köznévi utótag előtt arab vagy római számjegy.

(7) A 4. § (2) bekezdésének a) pontja szerinti szakmai véleményezés során gondot kell fordítani arra, hogy

a) új helységnév adása esetén - figyelemmel a mai és a történelmi magyar helységnevekre is - névazonosság ne álljon elő;

b) a településrésznevek megállapításakor a megszűnt (egyesített) helységek nevét meg kell tartani, egyéb esetekben pedig előnyt kell élveznie a korábban használt, más követelményekkel összhangban álló egyéb névnek, továbbá el kell kerülni a településnév előtagként való használatát;

c) a közterületek elnevezésének lehetőleg a közvetlen környezet hagyományait, sajátosságait kell tükröznie, vagy a helyhez kötődő személyekkel kell kapcsolatosnak lennie.

A hivatalos földrajzi nevek nyilvántartása és a Földrajzinév-tár

6. §

(1) A 2. § (3) bekezdés a)-e), valamint g)-i) pontjaiban felsorolt hivatalos földrajzi neveket - a külön jogszabály szerinti vetületi rendszerben meghatározott koordinátákkal ellátva - a Földmérési és Távérzékelési Intézet (a továbbiakban: FÖMI) a Földrajzinév-tárban nyilvántartja, és azt folyamatosan vezeti.

(2) A Földrajzinév-tár tartalmazza az (1) bekezdés szerinti hivatalos földrajzi neveket. Ezek közül az igazgatásiterület- és helységneveket a KSH által kiadott Magyar Köztársaság Helységnévkönyve, a településrészneveket a Magyar Köztársaság Helységnévtára szerint kell feltüntetni. A Földrajzinév-tár a felsorolt típusokban megállapított kisebbségi nyelvű földrajzi neveket is tartalmazza.

(3) A Földrajzinév-tár tartalmazza a különféle térképeken, a térképi használat szempontjából fontos hivatalos földrajzi névnek nem minősülő településrészneveket, továbbá a földrajzi megjelöléseket is (müemlék, rom, kilátó, múzeum, külterületi nem lakott épület stb. neve), a létesítmény tulajdonosának vagy kezelőjének közlése szerint.

(4) A FÖMI a helységenként helyszínen egyeztetett és nyilvántartásba vett földrajzi nevekről az illetékes települési önkormányzat jegyzőjét névjegyzék és térképvázlat megküldésével tájékoztatja.

(5) A Földrajzinév-tár adatai nyilvánosak. A FÖMI gondoskodik arról, hogy ezek mindenki számára hozzáférhetőek legyenek.

Záró rendelkezés

7. §

Ez a rendelet 2008. január 1-jén lép hatályba.